

Til statsforvalterembetene

Deres ref

Vår ref

Dato

18/5582-52

4. juni 2021

Om nye, utenlandske krigsminnesmerker

Kulturdepartementet er kjent med at kommuner og fylkeskommuner i Norge nylig har blitt kontaktet av gruppen Support to the People of Ukraine (S2PU) med forespørsel om å reise ukrainske krigsminnesmerker. Henvendelsen, som er sendt fra en anonym representant i organisasjonen, følger vedlagt.

Kulturdepartementet vil gjøre oppmerksom på at man fra statlige myndigheters side anser de sovjetiske krigsgravene og krigsminnesmerkene i Norge som **sovjetiske**. Dette inkluderer det nye sovjetiske krigsminnesmerket som er under oppføring på Sørøya i Hasvik kommune, som er til minne om et sovjetisk flymannskap som mistet livet der i 1944.

De 100 000 sovjetiske krigsfangene som var i Norge under krigen og de nært 14 000 sovjetiske statsborgerne som døde her, kom fra mange ulike steder i det tidligere Sovjetunionen, og fra ulike nasjonaliteter og etniske grupper. De sovjetiske krigsminnesmerkene i Norge og gravmonumentene ved de sovjetiske krigsgravene hedrer og minner derfor **sovjetiske** falne.

Det vil være uheldig å skulle tillate nye krigsminnesmerker som kun hedrer og minner *en utvalgt gruppe* av disse, slik forslaget om egne, ukrainske krigsminnesmerker går ut på.

Alle sovjetiske krigsgraver og mange sovjetiske krigsminnesmerker stelles og beplantes på statens regning, og det arbeides kontinuerlig med forsknings- og dokumentasjonsarbeid for å avdekke identiteten til gravlagte hvis identitet ennå ikke kjennes. I de senere år er det gjennomført flere navneringsprosjekter, så vel som en rekke restaurerings- og renoveringsprosjekter.

De sovjetiske falne som hviler i Norge har vært døde i minst 76 år. Minnet om dem fortjener respekt og anerkjennelse, uavhengig av hvor i Sovjetunionen den enkelte kom fra.

Kulturdepartementet har ikke imøtekommet forespørselen om et eget, ukrainsk krigsminnesmerke ved de sovjetiske krigsgravene på Vestre gravlund i Oslo.

Kulturdepartementet ber statsforvalterembetene om å vurdere på en egnet måte å orientere kommunene og fylkeskommunene om prinsippene som ligger til grunn for departementets vurdering i slike saker.

Kulturdepartementet ber om å bli orientert ved eventuelle nye forslag om etablering av nye, utenlandske krigsminnesmerker i Norge.

Med hilsen

Stein Sægvog (e.f.)
avdelingsdirektør

Haakon O. V. Vinje
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Falstadsenteret
Utenriksdepartementet

Adresseliste

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59	4001	STAVANGER
Statsforvaltaren i Vestland	Statens hus, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Statsforvalteren i Agder	Postboks 504	4804	ARENDAL
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ
Statsforvalteren i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG